

Mandskabet ved Grænsebevogtningen om, at der fra Statens Side maa blive ydet dem Støtte, saa at de, naar Grænsen flyttes, kan undgaa Tab ved Salg eller Udleje af deres Ejendomme.

Andragendet vil blive tilstillet Finansudvalget.

Udenfor Dagsordenen har Handelsministeren Ordet for at fremsætte det i Dag anmeldte Lovforslag.

**Handelsministeren (C. Hage):** Jeg skal tillade mig at fremsætte *Forslag til Lov om Ændring i Nationalbankens Oktroj*. I 1915 blev der vedtaget en midlertidig Lov, som gjorde en Ændring i Bankens Oktroj, som den er fastslaaet ved Loven af 12. Juli 1907. Anledningen var den meget stærke Forøgelse af Seddeludstedelsen, der var en Følge af Krigsforholdene og af de Krav, som derved stillede til Forøgelse af Omsætningsmidlerne, og Nationalbanken anmodede om, at der skulde gives visse Lempelser i Henseende til Seddeldækningen. Forskellen mellem de Bestemmelser, der blev truffet i Loven af 1915, og Bestemmelserne af 1907 er følgende.

Efter Loven af 1907 er Banken berettiget til at udstede Sedler til det dobbelte Beløb af Metalfondens; men Ordet „Metal fond“ betyder ikke det, man skulde antage, nemlig en Fond, der bestaar af Metal i Mønt eller Barrer, men det er saaledes at forstaa, at kun  $\frac{3}{5}$  af denne Fond behøver at være virkelig Metal, medens de  $\frac{2}{5}$  kan repræsenteres ved Fordringer, der er betalbare paa Anfordring, og som Nationalbanken har hos Rigsbankerne i Sverige, Norge og Tyskland. Ved Loven af 1915 blev Dækningsreglerne ændret saaledes, at Banken fik Ret til at udstede Sedler indtil det tredobbelte Beløb af Metalfondens, men saaledes at „Metalfondens“ nu alene er at forstaa som den Beholdning, der virkelig er til Stede i Form af Mønt eller umøntet Guld. Med Hensyn til Beskaffenheden af det Metal, som skal være til Stede, er det i begge Love foreskrevet, at mindst  $\frac{1}{8}$  af Seddelcirkulationen skal dækkes med lovlig gangbar Guldmønt, men i øvrigt indeholder Loven af 1915, skønt den tilsyneladende altsaa giver Banken en betydelig større Bevægelsesfrihed, idet den Dækning, der kræves, kun er  $\frac{1}{3}$  mod Halvdelen efter Loven af 1907, en Skærpelse i Henseende til den Metalbeholdning, der skal være til Stede. Efter Loven af 1907 skal der findes 30 pCt. af Seddelcirkulationen i Metal, d. v. s. i lovlig gangbar Mønt eller i Guld

— „lovlig gangbar Mønt“ omfatter ogsaa Skillemønt —, men efter Loven af 1915 skal der være 30 pCt. i Guld; de yderligere paabudte  $\frac{31}{3}$  pCt. kan være Skillemønt. For saa vidt er Regelen efter Loven af 1915 noget strengere end efter Loven af 1907. Der blev dernæst i 1915 indført den Bestemmelse, at hvis det til nogen Tid skulde vise sig, at Seddelcirkulationen er større end tilladt efter de Dækningsregler, der er fastsatte i Oktrojloven af 1907, skal Nationalbanken svare en Afgift til Staten, der blev bestemt til 1 Maanedes Rente, ikke for den første Maaned, i hvilken der finder Overskridelse Sted, men for hver af de følgende Maaneder; Afgiften beregnes efter en Rentefod, der er  $1\frac{1}{3}$  pCt. under Nationalbankens gennemsnitlige Diskontosats i den paagældende Maaned.

Naar man nu vil se paa, hvorledes Forholdene har stillet sig i de forløbne Aar, skal jeg ikke trætte med mange og vidtløftige Tal, men kun nævne det, som er af Hovedinteresse, ved at vise, hvorledes Bevægelsen har været. Ved Udgangen af Aaret 1913 fandtes der en Metalfond — og herved forstaaer jeg i denne Sammenhæng den virkelige Metalfond: Mønt og umøntet Guld — paa 79 Mill. Kr., medens den kurserende Seddelmængde var godt og vel 151 Millioner. Der var altsaa faktisk til Stede en effektiv Dækning i Metal af noget over 50 pCt. Allerede ved Udgangen af 1914 var Cirkulationen og ogsaa Dækningen gaaet en Del til Vejrs. Da var Seddelmængden vokset til 206 Mill. Kr., medens Metalfondens var paa 95 Millioner. I de derpaa følgende Aar, indtil Udgangen af 1918 har der været en successiv Stigning, saaledes at man sidste December var naaet til en Seddelcirkulation af 450 Mill. Kr. mod en Metalfond paa 197 Mill. Kr. Der var saaledes en effektiv Dækning i Metal paa henimod 44 pCt. Siden da er atter Cirkulationen gaaet noget ned, og den sidste Opgørelse, ultimo Marts, viser et Seddelomløb af 434 Mill. Kr. og en Metalfond af 189 Mill. Kr. Det vil altsaa sige, at i Løbet af Krigsaarene er Seddelcirkulationen steget til henimod det tredobbelte af, hvad den var før Krigen, og den virkelige Metalfond er steget til noget som  $2\frac{1}{2}$  Gang af, hvad den var før Krigen. I Virkeligheden er den Begunstigelse, som Nationalbanken har opnaaet, og som var ledsaget af et Paabud om, at hvis Seddelcirkulationen overstiger det Beløb, som var tilladt efter Loven af 1907, skal